

Oslo, 02.03.2016

Finansdepartementet,  
Postboks 8008 Dep,  
0030 OSLO

Vedlegg:

Naturavgift og pukk og grusnæringen, ECON rapport 60/90

En offensiv mineralpolitikk med vekt på lokal verdiskaping, Norsk Bergindustri 2014

## **NOU 2015: 15 Sett pris på miljøet – Rapport fra Grønn skattekommisjon Høringssvar fra Norsk Bergindustri**

Norsk Bergindustri er bransjeforeningen for den norske mineralnæringen. Sammen skaper våre medlemsbedrifter en trygg og bærekraftig bergindustri for fremtiden. Foreningen består av ca. 160 medlemsbedrifter som produserer pukk, grus og andre byggeråstoffer, malm og mineraler eller naturstein, samt leverandører av varer og tjenester til bransjen.

Vi setter pris på at regjeringen vurderer justeringer i skatte- og avgiftssystemet for å legge til rette for en mer miljøvennlig og konkurransedyktig industri. Vi vil med dette presentere våre anbefalinger i forbindelse med NOU 2015: 15 (Grønn skattekommisjon).

Oppsummert uttaler vi oss om følgende:

- Generelt om bergindustriens rolle i samfunnet, herunder spesielt i det grønne skiftet
- Om forslaget om naturavgift
- Om kommisjonens synspunkter på kullgruvedrift på Svalbard
- Om Norsk Industri/NHO sine uttalelser
- Avslutningsvis nevner vi kort et forslag som vi registrerer at kommisjonen ikke har nevnt, men som Sverige har valgt å utrede, nemlig økologisk kompensasjon

### **Om bergindustriens rolle i samfunnet**

Bergindustrien har en helt avgjørende rolle i alle industrielle verdikjeder. Alt som ikke gror er mineraler, og alt som gror trenger mineraler. Bransjen skaffer råstoffer til en lang rekke produkter



Norsk Bergindustri/Norwegian Mineral Industry,  
Næringslivets Hus, P.O. Box 7072 Majorstua, N-0306 OSLO  
tlf. (00 47) 23 08 80 00 [www.norskbergindustri.no](http://www.norskbergindustri.no) [epost@norskbergindustri.no](mailto:epost@norskbergindustri.no)

langs et svært bredt spekter, fra veier og hus, inkludert malingen på veggen, kjøkkenbenken, betongen, via mobiltelefoner og annen moderne elektronikk, til gravsteiner, brilleglass, kosmetikk, medisin mm. Vi bidrar til å vedlikeholde og videreutvikle vårt moderne samfunn.

Norge har mineralske ressurser verden trenger og etterspør. Europa forbruker 20% av verdens malm og mineraler men produserer <4%. EU ser med interesse til det Fennoskandiske skjold som Norge er en del av: dette er blant de få områdene i Europa med høyt geologisk potensiale hvor det er gjennomført relativt lite lettevirsomhet.

Ikke minst spiller mineralene en avgjørende rolle i det grønne skiftet: det trengs kvarts for å lage silisium til solceller, niodym til vindmøller, grafitt til elektriske batterier, elbiler bruker tre ganger så mye kobber som vanlige bensinbiler. Norge har drivbare forekomster og potensiale innen alle disse mineralene.

Norsk Bergindustri mener at miljøvennlig drift innen strenge rammer i Norge er et viktig bidrag til å sikre en bærekraftig utvikling i den globale mineralindustrien. Våre medlemmer lever godt med et strengt regelverk for oppstart, drift og avslutning. Da mineralstrategien kom i 2013 med en ambisjon om at norsk mineralbransje skulle bli blant verdens mest miljøvennlige i sitt slag var det ingen i bransjen som betakk seg for dette. Våre bedrifter jobber daglig med å minimere sitt miljøfotavtrykk. Vi imøteser virkemidler som stimulerer bedriftene til å velge grønne løsninger.

### **Forslag om innføring av naturavgift**

Det foreslås i rapporten innført en avgift på naturinngrep. Utforming, herunder hvem som er avgiftssubjekt og når avgiftsplikten oppstår skal vurderes nærmere. Uttak av mineraler diskuteres spesielt som en av flere aktuelle sektorer.

I denne høringsuttalelsen ser vi nøye på hvordan vi tror en slik avgift vil slå ut dersom den pålegges vår bransje. Vår hovedkonklusjon er at en avgift som ensidig pålegges mineraluttak i Norge vil gjøre norske mineralressurser mindre attraktive for investorer og vri investeringer over til land med svak miljø- og HMS-lovgivning.

Det er i rapporten i liten grad beskrevet hvordan en naturavgift skal utformes i praksis. Det beskrives en provenyeffekt av utvalgets forslag på 25-30 mrd. kr totalt. Slik vi forstår utvalget er effekten av naturavgiftsforslaget ikke regnet med i dette. Det hevdes at dette forslaget ikke vil ha stor innvirkning på industrien. Det er vanskelig å se hvordan dette er begrunnet. Dersom all næringsvirksomhet/industri som krever omfattende arealinngrep blir pålagt naturavgift, vil det være rimelig å anta at dette vil ha stor påvirkning for næringsutvikling og nyetablering.

Også Vista Analyse viser i sin rapport 2015/20 *Grunnlag for en nærmere utredning av en naturavgift* til utfordringer knyttet til verdsetting av velferdstap ved naturinngrep. De sier at det finnes få eksempler på denne typen avgifter internasjonalt. De viser til behov for nye vurderinger, og at det er liten kunnskap om den samfunnsøkonomiske skaden ved naturinngrep.

Mineralnæringen er allerede gjenstand for omfattende direkte reguleringer, og forslaget om naturavgift vil etter vår oppfatning føre til en uhensiktsmessig dobbeltregulering av bergindustrien. For å sikre hensiktsmessig oppfølging av mineraluttak er for alle praktiske formål alle bedrifter i mineralnæringen omfattet av minerallovens paragraf 51:

**§ 51. Dekning av kostnader ved opprydding og sikring**

*Direktoratet for mineralforvaltning kan pålegge den som vil foreta eller har satt i gang undersøkelser, herunder prøveuttak, eller drift på mineralforekomster, å stille økonomisk sikkerhet for gjennomføring av sikringstiltak etter § 49 og oppryddingstiltak etter § 50.*

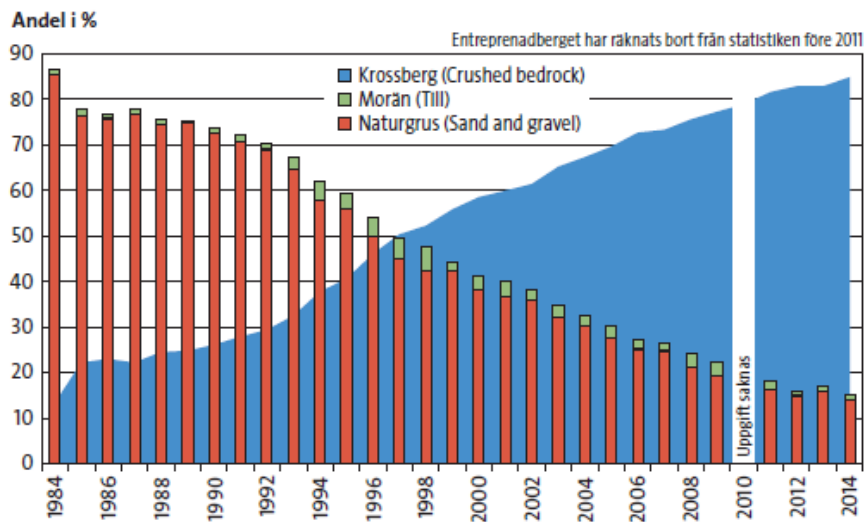
*Departementet kan gi forskrift om krav til sikkerhetsstillelsen.*

Slik forskrift og veiledning er nå utarbeidet, og Direktoratet for mineralforvaltning (DMF) er i ferd med å inngå avtaler om slik sikkerhetsstillelse. I tillegg til dette kravet som i seg selv binder opp kapital i bedriftene for å sikre tilbakestillings- og/eller sikringstiltak stiller både forurensningsloven med forskrifter, naturmangfoldloven samt plan- og bygningsloven strenge krav om avbøtende/forebyggende tiltak når et planprogram fastsettes, nettopp for å bøte på naturinngrepene. En eventuell naturavgift vil således være å betrakte som en klar dobbeltregulering. Vi anser det både å være lite realistisk og lite hensiktsmessig å løse opp i disse reguleringene, men velger å peke på at vår næring er atskillig strengere regulert enn f.eks. hyttefelt, jordbruks- og skogbruksnæringen, som på tilsvarende vis som våre anlegg kan påvirke det biologiske mangfoldet i et område.

Referansene til andre lands avgifter er upresise i rapporten, i hvert fall de som gjelder vår bransje. Det henvises til råstoffavgiften i Danmark, men ikke til den svenske grusavgiften som er lagt på naturgrus for å vri forbruket over til knust stein. Norge har for øvrig i samme periode som Sverige hatt en tilsvarende overgang som Sverige fra naturgrus til knuste masser, helt uten avgifter. Følgende tabell, basert på tall som Norges geologiske undersøkelse har samlet inn over en lengre periode viser dette (tilfeldige, men representative år plukket ut):

<b>Byggeråstoffer, andel sand og grus/pukk Utvikling i Norge</b>	<b>1975</b>	<b>1987</b>	<b>1997</b>	<b>2007</b>	<b>2014</b>
Sand og grus	68 %	71 %	43 %	23 %	18 %
Pukk	32 %	29 %	57 %	77 %	82 %

I Sveriges geologiska undersöknings rapport Grus, sand og krossberg 2014 Periodiska publikationer 2015:2 finner vi følgende figur som viser tilsvarende utvikling som Norge (alle år er med):



Figur 8. Naturgrusandelens utvikling åren 1984–2014, i prosent.  
Share of sand and gravel from natural deposits in 1984–2014, percentages.

Det er interessant å notere at den svenske grusskatten kom i 1996 (ukjent nivå), ble økt til 10 SEK/tonn i 2003, til 13 SEK/tonn i 2013 og 15 SEK/tonn i 2015. Det er vanskelig å se noen skift i andelene naturgrus/krossberg nær disse årene.

Den svenske politikerer Christer Hammarbergh fra Moderaterna konkluderer som følger:

*Sveriges geologiska undersökning, SGU, har i sin rapport 2007:21 "Fördjupad utvärdering av naturgrusdelmålet inom God bebyggd miljö" konstaterat att det inte finns något statistiskt samband mellan förändringar av naturgrusskatten och leveranserna av naturgrus. Skatten har därmed ett begränsat värde som styrmedel.*

Heller ikke viser kommisjonen til den britiske Quarry Tax/Aggregates Levy, som faktisk er miljømessig begrunnet (se kommentar lengre nede i vår uttalelse). Målsettingen med denne skatten er ifølge britiske kolleger i Minerals Products Association:

*By applying the tax to primary aggregates it was hoped to reduce primary extraction in favour of increased recycling of waste and secondary aggregates.*

Den finske avgiften som nevnes tilsvarer vår undersøkelsesavgift og fins også i Sverige og andre land det er naturlig å sammenligne seg med. Denne er ikke miljømessig begrunnet men er en måte å ordne køen av leteselskaper, at det skal være en viss kostnad knyttet til å reservere leterettigheter og at denne kostnaden øker med tiden for å tvinge fram leteaktivitet og en tilgjengeliggjøring av arealer som selskapet ikke lengre finner interessante for andre aktørers leteaktivitet. Med andre ord er disse avgiftene snarere en verdsetting av tilgangen til de mineralske råstoffene.

Det nevnes også at flere land har innført avgift på mineralutvinning eller gruvedrift, og bl.a. Australia nevnes som eksempel. Det beskrives at denne type avgift ofte legges på overskudd e.l. og har visse likhetstrekk med norsk grunnrentebeskatning. Norsk Bergindustri mener det bør presiseres at denne type avgifter ikke er miljømessig begrunnet. Målsettingen er snarere å sikre at ekstraordinær profitt tilfaller fellesskapet. Vi har analysert denne typen avgifter i vår rapport En offensiv mineralpolitikk med vekt på lokal verdiskaping fra 2014 (vedlagt). Vi mener at det er lite sannsynlig at mineralnæringen i Norge vil kunne oppnå slik profitt.

En naturavgift er blitt foreslått tidligere, men vurdert som lite hensiktsmessig og lagt bort. I 1996 foreslo den første grønne skattekommisjonen (NOU 1996: 9 Grønne skatter – en politikk for bedre miljø og høy sysselsetting) en egen avgift på sand og grus (kapitel 3.6.6 s 61-62).

Etter Grønn Skattekommisjons rapport i 1996, fikk Norsk Bergindustris forløper Pukk- og grusleverandørenes landsforening (PGL) det daværende Econ Senter for Økonomisk Analyse til å gjøre en analyse av hvilke virkninger en slik avgift ville ha for pukk- og grusnæringen (*Econ rapport 60/99 Naturavgift og pukk- og grusnæringen*), rapporten vedlagt. Analysen tar for seg pukk- og grusnæringen, og således ikke hele bergindustrien. Imidlertid er det klare paralleller og vurderingene fra denne rapporten har overføringsverdi til resten av bransjen. Pukkverk utgjør den absolutt største andelen av bedrifter i bergindustrien (ca 80% av tonnasjen i hele bransjen, ifølge Norges geologiske undersøkelse og Direktoratet for mineralforvaltnings årlige statistikk, tall for 2014), så funnene vil være relevante for bergindustrien sett under ett. Econs konklusjon var at en naturavgift ikke anbefales.

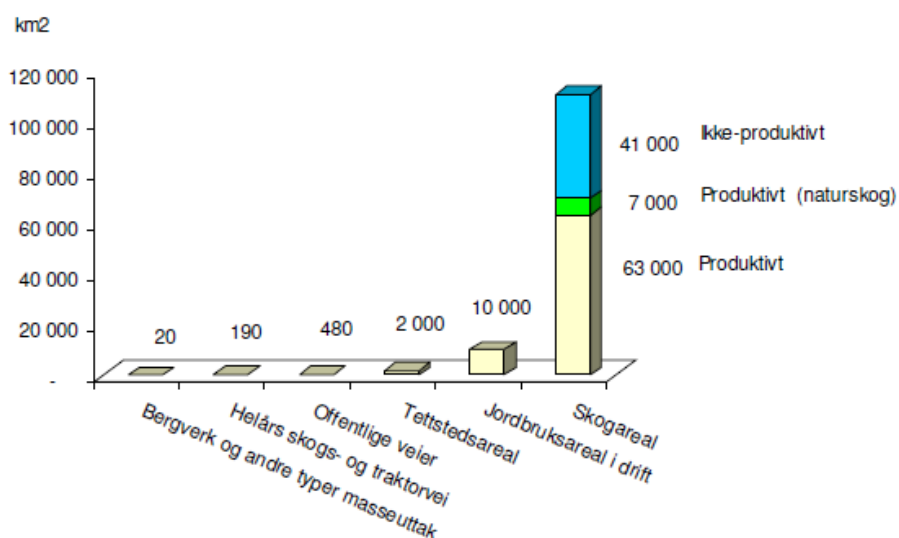
Analysen oppsummeres av Econ i rapport 60/99 i følgende fire punkter:

- *Pukk- og grusnæringens naturinngrep målt i areal er svært begrensede sammenlignet med mange andre næringer og virksomheter. Den reelle betydningen av naturinngrepene kan variere noe med det totale omfanget av inngrep i et område og den relative sårbarheten av området. Sett i forhold til blant annet skogbruk, jordbruk, bolig- og næringsbebyggelse og veier er det arealmessige inngrepet som pukk- og grusnæringen står for, likevel forsvinnende lite.*
- *Disponering av arealer, herunder uttak av pukk og grus reguleres i dag gjennom arealplanleggingen hjemlet Plan- og bygningsloven. I tillegg gir en rekke andre lover og reguleringer, herunder blant andre Naturvernloven, bestemmelser som kan begrense virksomheters naturinngrep. Også den nye mineralloven vil regulere uttak av pukk og grus. En naturavgift vil i liten grad kunne gi noen ytterligere beskyttelse av det biologiske mangfoldet utover det som de direkte reguleringene gir. Siden pukk- og grusnæringen naturinngrep får svært forskjellige effekter på det biologiske mangfoldet er direkte reguleringer et bedre egnet virkemiddel for å beskytte mangfoldet enn en generell avgift.*
- *Dersom det er aktuelt å innføre en eventuell naturavgift vil det oppstå prinsipielle og praktiske problemer både knyttet til utforming av avgiften, vurdering av avgiftsgrunnlaget, samordning med eksisterende reguleringer og avgiftsinnkrevelse.*

- En naturavgift vil naturlig nok få negative økonomiske konsekvenser for pukk- og grusnæringen. Vi tror imidlertid at det i noen grad vil være mulig å overvelte avgiftene i prisene på pukk og grus. Eventuelle økonomiske konsekvenser vil trolig bli størst for de minste virksomhetene og for virksomheter med stor avstand til tettbygde strøk.

Om det første kulepunktet er figur 2.1 fra Econs rapport relevant:

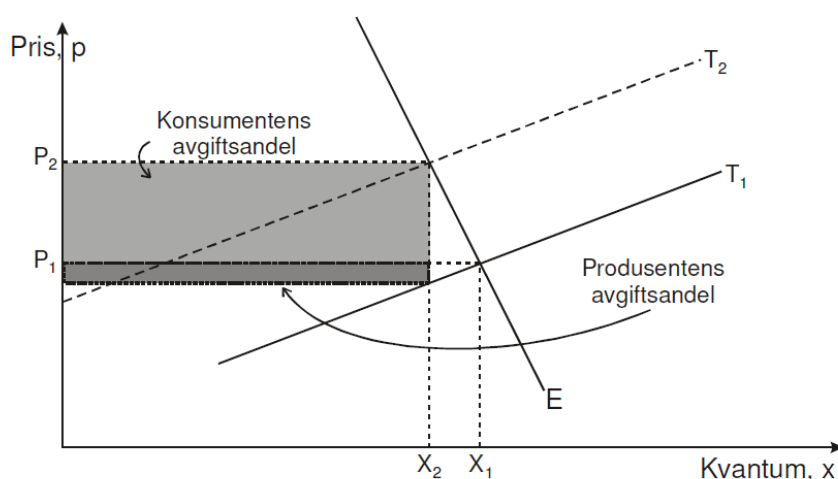
Figur 2.1 Arealbruk nyttet til ulike formål. Omtrentlige størrelser. 1999



Som vi ser var det totale arealet knyttet til alle typer bergverk i Norge 20 km<sup>2</sup>. Antall nyetablerte gruver og steinbrudd siden den gang er svært lavt, så tallet er fortsatt representativt. Bergverk utgjør således en nær ubetydelig andel av Norges totale areal på 324 000 km<sup>2</sup>.

I forhold til det fjerde kulepunktet vil vi trekke fram Econs figur 5.2:

Figur 5.2 Tilbudet og etterspørselen i markedet for mineralske byggeråstoffer. Effekten av en avgift



ECON argumenterer for at det er stor sannsynlighet for at en stor del av prisøkningen i de delene av bransjen som leverer til offentlige vedlikeholds- og infrastrukturiltak vil overveltes til kundene, slik at resultatet blir økte byggekostnader. Behovet for byggeråstoffer endres ikke ved en ny avgift, men prisen vil bli høyere.

Etter hva vi forstår fra våre britiske kolleger er det i stor grad dette som har skjedd med den Quarry Tax/Aggregates Levy som ble innført i Storbritannia fra rundt årtusenskiftet, altså at kostnaden har blitt veltet over på kundene, som i stor grad for byggeråstoffer er det offentlige, og svenske kolleger forteller det samme.

Blant annet basert på dette innspillet fra PGL valgte myndighetene etter forrige grønne skattekommisjon å legge forslaget om en naturavgift bort. I Revidert Nasjonalbudsjett 2003 sa man følgende om saken:

- *En nærmere vurdering viser at det knytter seg en del problemer til innføring av en naturavgift. Blant annet vil det medføre både prinsipielle og metodiske problemer i å verdsette de berørte arealene. Det kan også være vanskelig å utforme avgiften slik at den virker etter hensikten, og avgiften vil også være kostbar å administrere.*
- *Dette gjør at Regjeringen ikke ser det som realistisk at en naturavgift kan bli et egnet virkemiddel for å bevare det biologiske mangfoldet. Regjeringen foreslår derfor at utredningen av en naturavgift/arealavgift stilles i bero.*
- *Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstre-parti, slutter seg til Regjeringens vurdering om at utredningen av en naturavgift/arealavgift stilles i bero. (SV ønsket at det skulle utredes videre)*

Når det gjelder nye gruver, om man for eksempel ser på statens mineraler som en mulig avgrensning, vil det være svært få forekomster som er aktuelt for dette. Vi viser til at nyåpningen av Sydvaranger (som nå igjen er stengt), Arctic Gold, Nussir, (som begge er langt unna en driftsfase ennå), samt den planlagte rutilgruven i Engebøfjellet er dette de eneste nye prosjektene i denne delbransjen som har vært aktuelle de senere årene. Man vil dermed etablere en avgift for svært få prosjekter som det vil være betydelige administrasjonskostnader knyttet til.

Det tas opp i rapporten at nivået på og omfanget av en naturavgift skal utredes nærmere. "Inngrepsfrie naturområder i Norge" (INON) nevnes som mulig avgrensning, men det beskrives at også områder som ikke er dekket av INON må vurderes omfattet. Lokalisering av bergindustribedrifter bestemmes av følgende forhold: geologi og beliggenhet i forhold til markedet. Geologien bestemmer hvor det finnes drivverdige forekomster av tilstrekkelig kvalitet og mengde. Byggeråstoffer har en lav tonnpris, de er derfor lokale i sin karakter og transportkostnader avgjør markedets utbredelse rundt anlegget. I INON-soner vil sannsynligheten for konflikt med verneinteresser o.l. være høyere enn i resten av Norge. Avgifter i INON-områder vil sannsynligvis blokkere for at steinbrudd med lokale råstoffer i slike områder kan bli lønnsomme. Avstand fra markedet gjør allerede disse områdene mindre aktuelle

for etablering av pukkverk. Det innebærer at avgiften i praksis vil omfatte råstoffer med høyere råvarepris, som statens mineraler.

### **Norsk Bergindustri vurderer innføring av naturavgift som lite treffsikker i forhold til det man ønsker å oppnå.**

*Behovet for mineralske råstoffer vil være lite påvirket, noe som i sin tur favoriserer forurensende import på bekostning av norske bedrifter, også med økt frakt som medfører miljøutslipp. Mineralske råstoffer som ikke kan importeres, men må produseres i nærheten av markedet, (eks. pukk/grus) vil bli dyrere for forbrukerne. Om alle næringer som påfører arealinngrep blir omfattet, vil man påføre store deler av norsk industri og næringsliv en ny avgift som vil være svært krevende å administrere, i tillegg til at den ikke reduserer behovet for naturinngrepene (samfunnet trenger fortsatt veier, mineralske råstoffer eller skogbruk).*

**Kullgruvedriften på Svalbard** omtales spesielt i rapporten. Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS er medlem hos Norsk Bergindustri. Vi har mottatt et innspill fra dem som vi forstår at de vil sende direkte til departementet innen høringsfrosten. Jeg velger imidlertid å spesielt fremheve følgende fra Store Norskes uttalelse:

*Både industrien og miljømyndighetene må ha høye ambisjoner for å begrense miljøeffekter på Svalbard som på fastlandet. Imidlertid mener vi at rammeverket, hensiktsmessig forvaltning og tiltakene allerede er på plass for Store Norskes virksomhet på Svalbard.*

*(... ) nevner utvalget bare norsk kullgruvedrift på Svalbard. Det må påpekes at Svalbard også har russisk kullgruvedrift. Pr i dag sitter den norske stat og det statlige russiske gruveselskapet Trust Arctiguocol på rettighetene til nær alle kjente kullressurser på Svalbard. Dersom dagens rettighetshavere ikke opprettholder tilstrekkelig aktivitet faller rettighetene etter kort tid i det fri og blir tilgjengelige for andre traktatnasjoners produksjonsinteresser. Om grønne skatter eller manglende finansiering medfører avvikling av norsk kullgruvedrift på Svalbard må det påregnes at tilsvarende utnyttelse av ressursene opptas av andre traktatnasjoners interesser. Det må påregnes betydelig strategisk interesse for andre nasjoner å holde aktivitet og infrastruktur knyttet til kullindustri på Svalbard.*

*(...) Vi må påpeke at kullgruvene medfører mye mindre metanavdamping enn de fleste kullgruver ellers i verden. Det er vanlig at kullgruver i tempererte områder avgir mer enn 10 ganger mer metan enn kull fra gruvene på Svalbard. Selv om man regner med en viss markedseffekt av å trekk norsk kull ut av markedet vil substitusjonseffekten være betydelig økning av globalt CO<sub>2</sub>-utslipp.*

*(...) Det må påpekes at Svalbardkull som trekkes ut av det Europeiske markedet høyst sannsynlig blir erstattet at kullimport fra Sør-Amerika med lengre fraktvei og dermed høyere CO<sub>2</sub> utslipp.*



*(...) Jordsmonn, smeltevann og sedimenter på sentrale Spitsbergen bærer preg av hundretusener av år med erosjon av kullholdig berg. Artene som lever i disse områdene er fra før av tilpasset et betydelig naturlig innslag av PAH, andre hydrokarboner og metaller, til dels med nivåer som etter fastlandsnorges standard for klassifisering av miljøkvalitet medfører at naturlig vann og sedimenter angis som sterkt forurenset. Kullgruvene på Svalbard medfører lokalt forhøyde nivåer av enkelte stoffer, men biologiske effekter av kullstøv forekommer i liten eller ingen grad.*

*(...) mener vi det er en feilaktig forenkling å karakterisere Store Norskes industriaktiviteter på Svalbard som "miljøskadelig aktivitet".*

*Det ser ut til at utvalget har innsett at rettighetssituasjonen knyttet til Svalbardtraktaten og de multinasjonale interessene på Svalbard, gjør at avgifter er uegnet som virkemiddel for å redusere miljøutslipp. Dette er vi enige i.*

*Imidlertid anbefaler utvalget at "En minimal nest best-politikk er at kullgruvedriften og kullkraftverk på Svalbard ikke mottar særskilt økonomisk støtte". Vi vil påpeke at det har vært rådende politikk i over 15 år at den norske statseide kullproduksjonen ikke skal subsidieres. I noen få år i driften av den rike ressursen i Svea Nord og med et godt marked var det mulig for staten å opprettholde nasjonalt strategisk infrastruktur i Svea finansiert av kulldriften. Vi tror at staten innen få år vil måtte ta betydelige kostnader med å opprettholde denne strategiske infrastrukturen, uavhengig av kulldriften. Dersom markedet på et senere tidspunkt gir bedre anlednings for lønnsom kullproduksjon, vil norsk industri i Svea kunne nyte godt av delvis offentlig drevet infrastruktur på lik linje med industri og næringsliv i Longyearbyen og på fastlandet. Dersom alle infrastrukturkostnadene fortsatt vil hefte ved den norske kullindustrien er det sannsynlig at mange av de norske rettighetene vil falle i det fri og kan overtas av andre nasjoners strategiske interesser som kan starte produksjon. Når dette skjer vil miljøgevinsten være fraværende og det strategiske tapet betydelig.*

*Den andre anbefalingen fra utvalget er pålegg om utslippsreducerende tiltak. Vi vil påpeke at gruvedriften i Svea i over 10 år har vært underlagt en streng tillatelse etter svalbardmiljøloven, med mange utslippsreducerende pålegg. Fra 2015 er også Gruve 7 underlagt en tilsvarende tillatelse. Eventuelle forhold som ikke håndheves gjennom miljødirektoratets tillatelse håndheves strengt av Sysselmannen på Svalbard. Miljødirektoratet har også tillatelser som regulerer utslipp og andre miljøhensyn for energiverkene i Longyearbyen og Barentsburg.*

*På samme måte som operative, kvalitetsmessige og sikkerhetsmessige forhold er under kontinuerlig forbedring i enhver moderne industrivirksomhet, må det samme gjelde på miljøsidan. Både industrien og miljømyndighetene må ha høye ambisjoner for å begrense miljøeffekter på Svalbard som på fastlandet. Imidlertid mener vi at rammeverket,*

*hensiktsmessig forvaltning og tiltakene allerede er på plass for Store Norskes virksomhet på Svalbard.*

### **Norsk Bergindustri støtter de vurderinger som Store Norske gir uttrykk for i denne uttalelsen.**

Utover dette vil vi framheve positivt de forslag kommisjonen kommer med når det gjelder økonomisk støtte til miljøteknologi.

Vi viser til Norsk Industris uttalelse og slutter oss til følgende fra deres brev:

*Vi er positiv til kommisjonens klare anbefaling om å skille tydelig mellom kvotepliktig og ikke-kvotepliktig sektor, og unngå dobbel virkemiddelbruk (CO<sub>2</sub>-avgift) i sektorer som er omfattet av EUs kvotesystem. Vi mener imidlertid at kommisjonen bør fremheve de negative virkninger norske og europeiske avgifter og kvotepriser vil ha på norske industribedrifters konkurransekraft så lenge disse avgiftene ikke finnes i ikke-europeiske land.*

*Norsk Industri er uenig i kommisjonens avvisning av miljøavtaler som et virkemiddel for utslippsreduksjoner. Slike avtaler har i stor grad vist seg å være styringseffektive da de har gitt vesentlige utslippskutt i industrien. Miljøavtaler har dessuten bidratt til at landets industribedrifter har vært svært aktive når det gjelder forskning på, testing av og implementering av nye miljøvennlige teknologiløsninger. Slike teknologiske nyvinninger er avgjørende for at Norge skal kunne nå sine klima- og miljømålsettinger uten at dette går på bekostning av verdiskapingen.*

Tilsvarende viser vi til følgende utdrag fra NHOs uttalelse:

*NHO er uenig i kommisjonens avvisning av miljøavtaler som virkemiddel for utslippsreduksjoner. Industrien har redusert sine utslipp av klimagasser med 40 prosent siden 1990, hovedsakelig ved hjelp av frivillige miljøavtaler. En bør derfor hente inspirasjon fra disse erfaringene med henblikk på hvordan de kan videreutvikles på andre områder. Et forslag som særskilt bør vurderes er etablering av en ny miljøavtale med tilhørende CO<sub>2</sub>-fond for næringslivets transportere, etter modell av NO<sub>x</sub>-fondet. Dersom en fondsløsning medfører at halvparten av disse tunge kjøretøyene erstattes med bio-, hydrogen eller elkjøretøy, vil det doble utslippseffekten av forslagene til Grønn skattekommisjon.*

*NHO understreker at miljøavgifter inngår som en del av de samlede rammebetingelsene for næringslivet, og må sees i sammenheng med blant annet selskapsskatten og formueskatten. Vi mener økte inntekter som følge av en grønn skatteveksling må ses i sammenheng med skattereformen som Stortinget nå jobber med, og benyttes til å redusere andre skatter og avgifter på næringslivet.*

Norsk Bergindustri merker seg ellers at kommisjonen ikke har vurdert *økologisk kompensasjon* som ordning, med andre ord at man setter i stand et annet område som kompensasjon for det området man gjør inngrep i. Vi kjenner til at [man i Sverige er i ferd med å utrede dette](#). Dette tiltaket ble f.eks. vurdert på Gotland da nytt kalksteinsbrudd var i konflikt med en sjelden blomst. Vi forutsetter selvsagt at et slikt system i så fall blir en horisontal ordning som omfatter alle bransjer og at kost/nytte perspektivet også av et slikt tiltak blir vurdert på linje med andre tiltak. Norsk Bergindustri har ingen ting imot at man ser på konstruktive løsninger for å ivareta miljøet og det biologiske mangfoldet. Derfor har vi bl.a. støttet SABIMA sitt initiativ til å kartlegge sjeldne arter og naturtyper.

Med vennlig hilsen,



Generalsekretær Norsk Bergindustri